

ONA TILI DARSLARI ORQALI O'QUVCHILARDA VATANGA MUHABBAT TUYG'ULARINI TARBIYALASH: MADANIY O'ZLIKNI ANGLASH.

Xolmurodova Guldona Norquziyevna

Pastdarg'om tumani 47-maktab ona tili fani o'qituvchisi.

Annotatsiya: Ona tili darslari madaniy merosni asrab-avaylash, til bilimini oshirish, o'quvchilarda milliy o'zlikni anglash tuyg'usini tarbiyalashda hal qiluvchi o'rin tutadi. Bu sinflarda o'quvchilarda ona Vatanga muhabbat hissini shakllantirish o'zining madaniy ildizlariga chuqur bog'lanishni tarbiyalash, til g'ururini tarbiyalash, milliy hamjihatlikni mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu maqolada ona tili darslarining ona yurtga muhabbat tuyg'usini singdirishdagi ahamiyati o'rganiladi, bunday yondashuvning afzalliklari yoritiladi va o'qituvchilarga til o'qitishda madaniy elementlarni samarali integratsiyalash uchun amaliy strategiyalar taqdim etiladi. Til o'rganishni madaniyatga singdirish bilan uyg'unlashtirgan ko'p qirrali yondashuvni qo'llash orqali o'qituvchilar o'quvchilarda o'z ona yurtiga, tiliga va merosiga bo'lgan muhabbatni uyg'otadigan boyitish muhitini yaratishi mumkin.

Kirish Ona tili darslari madaniy merosni asrab-avaylash va turli tillarga ega bo'lgan talabalar o'rtasida til bilimini oshirish vositasi bo'lib xizmat qiladi. Bu mashg'ulotlar vatanga muhabbat va qadrlash, daxldorlik, madaniy o'ziga xoslik va milliy g'urur tuyg'ularini tarbiyalash uchun noyob imkoniyat yaratadi. Madaniy elementlarni tilni o'qitishga integratsiyalashgan holda, o'qituvchilar lingvistik kompetentsiyadan tashqarida bo'lgan keng qamrovli o'rganish tajribasini yaratishi mumkin.

1. Ona tili darslarida Vatanga muhabbatni shakllantirishning afzalliklari
 - 1.1 Madaniy o'ziga xoslikni saqlash

Ona tili darslari o'quvchilarning madaniy merosi, an'analari va qadriyatlarini bilan bog'lanishi uchun zamin yaratadi. O'quvchilar o'z ona tilidan ildiz otgan adabiyot, xalq og'zaki ijodi, musiqa va san'atni o'rganish orqali ularning madaniy o'ziga xosligini

chuqur anglash va qadrlashni rivojlantiradi, o‘z merosiga daxldorlik va faxrlanish tuyg‘ularini tarbiyalaydi.

1.2 Til bilimini tarbiyalash

Ona tili darslarida ona Vatanga muhabbat tuyg‘ularini shakllantirish til bilimini va ravanlikni oshiradi. Talabalar o‘z ona tili bilan hissiy bog‘lanishni rivojlantirsa, ular til o‘rganish faoliyati bilan shug‘ullanishga, gapishtirish, o‘qish va yozishni mashq qilishga ko‘proq rag‘batlantiriladi va tilni mukammallashtirishga intiladi, bu esa til ko‘nikmalari va kengroq so‘z boyligiga olib keladi.

1.3 Milliy hamjihatlikni mustahkamlash

Ona tili darslari milliy hamjihatlik va birdamlikni mustahkamlash uchun zamin yaratadi. Talabalarni o‘z ona yurtining madaniy jihatlariga singdirish orqali ushbu sinflar millatning turli xil madaniy tuzilishiga umumiy tegishlilik, tushunish va hurmat hissini uyg‘otadi. Bu ijtimoiy hamjihatlikni mustahkamlaydi, madaniy plyuralizmni targ‘ib qiladi va turli til jamoalari o‘rtasida ko‘prik quradi.

1.4 Madaniyatlararo kompetentsiyani oshirish

Ona tili darslarida vatanga muhabbatni shakllantirish o‘quvchilarda madaniyatlararo kompetentsiyani tarbiyalaydi. O‘z madaniyati va tilini o‘rganish orqali talabalar madaniy xilma-xillikni chuqurroq qadrlashadi va boshqalarning madaniy kelib chiqishiga hamdardlik va hurmatni rivojlantiradilar. Bu global nuqtai nazarni rivojlantiradi va talabalarni o‘zaro bog‘langan dunyoda faol ishtirokchilar bo‘lishga tayyorlaydi.

2. Ona tili darslarida madaniyat unsurlarini integratsiyalashning amaliy strategiyalari.

2.1 Adabiyot va folklor

Til o‘qitishda ona yurt adabiyoti va xalq og‘zaki ijodini singdirish. Vatanning madaniy qadriyatlari, tarixi va an’analarini aks ettiruvchi klassik va zamonaviy matnlar, xalq ertaklari va miflarini o‘qing va muhokama qiling. Talabalarni ushbu asarlarni tahlil qilish, sharhlash va mulohaza qilishga undash, ularning madaniy merosi bilan chuqurroq bog‘lanishni rivojlantirish.

2.2 Madaniy bayramlar va festivallar

Ona tili darslarida madaniy bayramlar va bayramlar tashkil etish. Talabalarni an’anaviy raqs, musiqa, ertak va oshpazlik tajribalari kabi vatan madaniy an’analarining

boyligini ko‘rsatadigan mashg‘ulotlarga jalb qilish. Ushbu bayramlar talabalarga faol ishtirok etish va o‘zlarining madaniy merosiga singib ketish imkoniyatini beradi.

2.3 Mehmonlar ma'ruzachilari va jamoatchilik ishtiroki

Mehmon ma'ruzachilarni, jamoat rahbarlarini va madaniyat mutaxassislarini vatanga oid tushunchalari va tajribalari bilan o'rtoqlashish uchun taklif qiling. Ushbu o'zaro ta'sirlar talabalarni haqiqiy hayot hikoyalari, shaxsiy hikoyalari va madaniy amaliyotlari bilan tanishtiradi, ularning madaniy ildizlarini chuqurroq tushunish va qadrlashga yordam beradi.

2.4 Dala sayohatlari va madaniy almashinuvlar

Vatanga taalluqli madaniy yodgorliklar, tarixiy joylar, muzeylar yoki badiiy ko‘rgazmalarga sayohatlar tashkil etish. Bundan tashqari, madaniyatlararo tushunish, muloqot va minnatdorchilikni rivojlantirish uchun boshqa ona tili sinflari talabalari bilan madaniy almashinuvni yo'lga qo'ying.

Xulosa Ona tili darslarida o‘quvchilarda ona Vatanga muhabbatni shakllantirish madaniy merosni asrab-avaylash, til bilimini oshirish, milliy o‘zlikni anglash tuyg‘usini tarbiyalashda muhim ahamiyat kasb etadi. Madaniy elementlarni til o‘qitishga integratsiyalash va ko‘p qirrali yondashuvni qo‘llash orqali o‘qituvchilar o‘quvchilarda o‘z ona yurtiga, tiliga va merosiga bo‘lgan muhabbatini uyg‘otadigan boyitish muhitini yaratishi mumkin. Adabiyotni o‘rganish, madaniy bayramlar, mehmon ma'ruzachilari va sayohatlar kabi amaliy strategiyalar orqali o‘qituvchilar vatan bilan chuqur bog’lanishlari, o‘quvchilarga o‘zlarining madaniy o‘ziga xosligini g’urur bilan qabul qilishlari va jamiyatning yaxlit tuzilishiga hissa qo’sishlari mumkin.

Foydalaniman adabiyotlar:

1. Ikromov, M. X. O., & Qizi, Z. M. (2022). MARKAZIY OSIYODA GRAFIKANING RIVOJLANISHIGA HISSA QO'SHGAN BUYUK OLIMLAR. *Central Asian Academic Journal of Scientific Research*, 2(5), 627-630.
2. Mahmudovich, G. K., & Hakimjon o'g, I. M. A. (2022). DEVELOPMENT OF CHILDREN'S ARTISTIC AND CREATIVE ABILITIES IN THE PROCESS OF TEACHING UZBEK FOLK APPLIED DECORATIVE ARTS. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(5), 957-963.
3. MUBINAKHON, I., & ANASKHON, I. M. The Importance of Using the Ict to Increase the Efficiency of Education. *JournalNX*, 7(1), 106-108.
4. Хонбобоев, X. O., Икромова, М. X., & Икромов, М. А. X. (2016). Ta'lilda axborot texnologiyalarni qollashning oziga xos xususiyatlari. *Молодой ученый*, (3-1), 21-22.
5. Sattorova, Sarvinozxon, Madaminjon Ergashev, and Alimardon Abdullayev. "SHARQ GAVHARI-QOQON SHAHRI!"(1-QISM)." *Евразийский журнал академических исследований* 2.6 (2022): 185-187.
6. Sarvinozxon, Sattorova, and Manobova Dilafruzxon. "Tasviriy san'at texnalogiyasi va nusxa ko'chirish fanida ishlataladigan materiallar." *Science Promotion* 3.1 (2023): 132-135.
7. Sarvinozxon, Sattorova. "QO'QON NAQQOSHLIK USLUBINING O'ZIGA XOSLIGI." *World scientific research journal* 17.1 (2023): 19-24.
8. Sarvinozkhon, Sattorova. "TYPES AND DEVELOPMENT OF APPLIED ARTS IN UZBEKISTAN." *Open Access Repository* 8.11 (2022): 108-111.
9. Sarvinozkhon, Sattorova. "HISTORY OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF APPLIED ART." *Open Access Repository* 9.11 (2022): 84-87.
10. Dilobarxon, Sodiqjonova, and Sattorova Sarvinozxon. "Guash bo 'yoqlari bilan ishlash, amaliy mashg 'ulotlar bajarishda guashning ahamiyati va rang texnologiyasi." *Science Promotion* 3.1 (2023): 155-158.